

VEDLEGG TIL f-sak 53/09

INNHold

KAP.	TEMA	SIDE
	INNLEDNING	3
1.0	ANALYSE AV SAMFUNNSUTVIKLINGEN	4
1.1	Befolkningsutvikling	4
1.2	Bosetting	5
1.3	Næringsliv og sysselsetting	5
	Næringsliv	6
	Kommunesektorens virksomhet	7
1.4	Arealforvaltning	8
1.5	Miljøstatus	8
1.6	Veier og smferdsel	9
2.0	UTFORDRINGER	9
	Utfordringer i befolkningsutvikling og bosetting	9
	Utfordringer i næringsliv og sysselsetting	9
	Utfordringer i kommunesektorens virksomhet	10
	Utfordringer i arealforvaltningen	10
	Utfordringer i miljøvern og klima arbeidet	10
	Utfordringer innen veier og samferdsel	10
3.0	GRUNNLAG OG RETNINGSLINJER FOR KOMMUNE- PLANARBEIDET	10
	Samfunnsutviklingen	10
	Retningslinjer for langsiktig arealbruk	10
	Miljøutfordringer	11
	Sektorenes planbehov	11
	Veier og samferdsel	11
	Nasjonale mål og retningslinjer som gir føringer for planleggingen	12
4.0	PROGRAM FOR KOMMUNENS OVERORDNEDE PLANLEGGING	12
5.0	HANDLINGSPROGRAM	
	AVSLUTNING	13

INNLEDNING:

Dette er første gang Nordre Land kommune starter opp et planarbeid med en "Planstrategi" etter planbestemmelsene i den nye plan og bygningsloven (PLB).

Nordre Land har sammen med Vågå kommune deltatt i et pilotprosjekt sammen med Oppland fylkeskommune. Hensikten med pilotprosjektet har vært å utveksle erfaringer og meninger om hvorledes planstrategien skal være og også å se på forholdet mellom den kommunal og fylkeskommunale planstrategien.

Da dette arbeidet har vært helt upløyd mark har ordtaket om at "veien blir til mens man går" fullt ut kommet til sin rett og dokumentet har skiftet form og karakter flere ganger i løpet av prosessen. Etter hvert fikk imidlertid prosjektgruppa tilgang til Miljøverndepartementets utkast til basisveilederen til den nye PBL. Den etterfølgende planstrategiene for Nordre Land er lagt opp i samsvar med denne veilederens anbefalinger.

HVA ER EN KOMMUNAL PLANSTRATEGI:

Bestemmelsene om kommunal planstrategi er nedfelt i ny PBL §10-1. Der framgår det at formålet med den kommunale planstrategien er å sette fokus på de planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en positiv utvikling i kommunen.

Planstrategien er ikke en plantype, men et hjelpemiddel for kommunen til å fastlegge det videre planarbeidet. Det blir derfor viktig at en i dette arbeidet skiller mellom planforutsetninger og tiltak som skal inn i planene og utfordringene som gjør det nødvendig å planlegge.

Formannskapet har drøftet forslaget til planstrategi ved flere anledninger, sist i møte den 01.04.09. Formannskapet kom da med mange innspill, kommentarer og synspunkter til rådmannens forslag. Mange av forslagene hører hjemme i selve planprosessen knyttet til kommuneplanen, disse tas med over i kommuneplanarbeidet. De øvrige innspillene er forsøkt innpasset, etter beste evne, i den etterfølgende planstrategien.

Dokka den 28.04.09

Geir Steinar Loeng
Kommunalsjef

K. Thøring Stensvold
samfunnsplanlegger

PLANSTRATEGI 2009 - 2016

1.0 ANALYSE AV SAMFUNNSUTVIKLINGEN:

1.1 Befolkningsutvikling:

Befolkningsutviklingen 2000 til 2008 med endringer:

Folkemengde i Nordre Land etter livsfaser, pr. 01.01. det enkelte år				Endring		Endring	Endring
		2000	2004	00 til 04	2008	04 til 08	i alt
Barnehagealder	0 - 5 år	454	424	-30	370	-54	-84
Grunnskolealder	6 - 15 år	831	865	34	807	-58	-24
Videregående skole alder	16 - 18 år	238	257	19	248	-9	10
Studentalder	19 - 29 år	903	799	-104	707	-92	-196
Unge yrkesaktive	30 - 40 år	1050	1054	4	885	-169	-165
Midt i livet	41 - 50 år	971	921	-50	981	60	10
Eldre yrkesaktive	51 - 60 år	843	956	113	932	-24	89
Nær pensjons alder	61 - 66 år	403	434	31	500	66	97
Pensjonister	67 - 80 år	932	840	-92	833	-7	-99
	81 - 100 år	325	366	41	373	7	48
Totalt folketall		6950	6916	-34	6636	-280	-314

Kilde: SSB

SSB Framskrivning av folketallet

Sterk aldring (alt LHML)

Lav fruktbarhet, Høy aldring, Middels innenlands flytting, Lav innvandring

	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020
0-5 år	370	348	334	307	288	276	266
6-12 år	542	505	472	457	447	418	391
13-15 år	265	262	243	240	203	208	195
16-19 år	328	345	358	327	317	299	277
20-44 år	1929	1832	1783	1731	1678	1613	1588
45-66 år	1996	2070	2099	2078	2091	2069	2028
67-79 år	791	799	814	863	910	965	1017
80 år og over	415	413	411	425	422	427	429
Sum	6636	6574	6514	6428	6356	6275	6191

Kilde: SSB

KONKLUSJONER:

- Folketallet har gått nedover i siden før år 2000 og alle realistiske framskrivinger av folketallet viser en fortsatt nedgang i planperioden.
- Det er et betydelig fødselsunderskudd i befolkningen.
- Flyttestrømmen er negativ.
- Antall eldre vil øke.

1.2 BOSETTINGSMØNSTRET:

Grendene avfolkes. Utiklingen er sterkere jo lengre vekk fra Dokka en kommer.

Kretsvis endring i folketallet 2000 til 2008

	2000	2002	2004	2006	2008	Endring	
						34	1,22
Landsbyen Dokka	2796	2811	2898	2832	2830	34	1,22
05380106 Glimt	270	261	253	248	242	-28	-10,37
05380108 Skiaker	280	266	263	253	252	-28	-10,00
05380109 Gry	226	220	207	212	199	-27	-11,95
05380204 Myrvang	162	141	130	138	134	-28	-17,28
05380302 Solvang	259	242	232	232	217	-42	-16,22
05380303 Lysvold	149	145	145	129	117	-32	-21,48
05380305 Granvang/Solbakken	196	189	181	166	157	-39	-19,90
05380306 Dal	142	114	116	114	106	-36	-25,35
Kommunen totalt	6950	6892	6916	6737	6636	-314	-4,52

(Kilde: SSB)

Tabellen viser Landsbyen Dokka, de kretsene med mer enn 10 % nedgang i folketallet og kommunen totalt.

For de mest utsatte kretsene, de med lavt folketall og en reduksjon av folketallet på over 15 % i løpet av de åtte siste årene er situasjonen kritisk.

1.3 NÆRINGS LIV OG SYSSELSETTING:

Syssetting:

Sysselsatte pr 4. kvartal det enkelte år

	2000	2002	2004	2006	2007	Endringer	
						Pers	%
I alt, alle næringer	3229	3237	3191	3236	3287	58	1,80
Jordbruk, skogbruk	291	276	246	281	268	-23	-7,90
Sekundærnæringer	891	866	843	853	877	-14	-1,57
Tjenesteytende næringer	954	957	916	877	917	-37	-3,88
Off.adm.	150	143	136	171	193	43	28,67
Undervisning	226	225	242	226	227	1	0,44
Helse- og sosialtjenester	615	658	694	711	684	69	11,22
Andre sosiale og personlige tjenester	90	102	102	99	106	16	17,78
Uoppgitt	12	10	12	18	15	3	25,00

Det er fortsatt en nedgang i sysselsettingen innen jord og skogbruk. Dette er en utvikling vi har sett over mange år.

Innen sekundærnæringene (bygg, anlegg, industri og transport, mfl) har det vært en liten nedgang, men det må forventes at dette vil forverre seg utover i 2009.

Da kommunen har mange arbeidstakere som pendler ut av kommunen (ca 400), hvorav mange arbeider innen industrien kan dette være en særlig utsatt gruppe mht sysselsetting

Inne privat tjenesteyting har det skjedd en vesentlig sentralisering innen bank og forsikring. Mange arbeidsplasser er flyttet fra Dokka til Lillehammer og Gjøvik. Den prosessen antas å være på det nærmeste slutført.

Innen offentlig tjenesteyting har det skjedd en opptrapping. Særlig i NAV systemet og signalene tyder på en midlertidig økning i NAV i 2009 for å møte virkningene av finanskrisen.

Næringsliv:

Industri og tjenesteytende næringer er de største næringene i kommunen. Industrien og varehandelen står for 57 % av sysselsettingen i kommunen når en holder offentlig tjenesteyting utenfor

I lavkonjunkturperioder er industrien vår sårbar. Mens varehandel i mindre grad er utsatt.

Utviklingen i jordbruket i Nordre Land

Da jordbruket har vært og er en viktig næring i kommunen med betydning både for bosetting og utviklingen av kulturlandskapet har en valgt å foreta en litt nærmere analyse av utviklingen fram til i dag. Analysen er foretatt av jordbrukssjefen.

Tabell 1: Utviklingen av fulldyrket jord 1998 – 2008

År	Fulldyrket mark til slått og beite (dekar)	Korn og erner (dekar)	Andre grovfôrvekster (dekar)	Potet (dekar)	Sum fulldyrket mark (dekar)
Pr.31.07.98	26940	6297	1986	54	35277
Pr.31.07.03	28991	6033	1208	36	36268
Pr.31.07.08	31672	4585	669	17	36943

(Kilde: Statens landbruksforvaltning.)

I løpet av de siste 10 årene har det skjedd en liten økning i fulldyrket areal

Tabell 2: Utviklingen av antall driftsenheter i jordbruket 1996 – 2008

År (pr.31.07)	1996	1998	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Antall søkere	302	291	291	278	268	245	232	232	225	228	230

(Kilde: Statens landbruksforvaltning.)

Det er ca. 70 færre gardbrukere som søkte om produksjonstilskudd i 2008 enn i 1996. Reduksjonen var særlig merkbar fra 1996 og fram til årtusenskiftet.

Tabell 3: Utviklingen i melkeproduksjon og den mest utbredte kjøttproduksjon 1998 – 2008

År	Antall søkere – melkeprod.	Antall søkere – ammeku	Antall søkere – voksne sauer	Antall søkere – avlspurker
Pr.31.12.97	118	10	97	10
Pr.01.01.03	94	22	90	8
Pr.01.01.08	74	20	60	2

(Kilde: Statens landbruksforvaltning.)

Antall husdyrprodusenter har gått ned de siste 10 år, både når det gjelder melkeprodusenter og kjøttprodusenter.

Skogbruk:

Status:

Omstillingen fra manuell til maskinell hogst er gjennomført. Avvirkningen de siste årene har økt til et nivå på ca 100.000m³ pr år. Skogkulturaktiviteten har ikke økt tilsvarende. Å få til en økt aktivitet krever større innsats fra veiledningsapparatet nå enn tidligere siden mange skogeiere mangler skogfaglig bakgrunn og erfaring. Det har også vært mangel på manuell arbeidskraft på sommerstid.

Skogbruket har fått et oppsving gjennom sine muligheter til å levere CO₂ nøytrale produkter som bioenergi og byggematerialer. Dette gir seg utslag i nye markedsmuligheter og gir håp om gode tider fremover for en CO₂ nøytral næring.

Ufordringer

For å kunne være en CO₂ nøytral næring må vi øke aktiviteten innen skogkultur. Dette krever en større innsats i forhold til veiledning av skogeiere og det kreves god tilgang på arbeidskraft.

Nordre Land har kommet forholdsvis langt i forhold til bruk av bioenergi i offentlige bygg. Det gjenstår en del på å være langt framme når det gjelder private. Videre har Nordre Land en utfordring i å øke bruken av tre som erstatning for andre og mere forurensende byggematerialer.

Kommunesektorens virksomhet:

- *Nordre Land kommune generelt:*
Det utøves sentralt både direkte og indirekte et press mot små og mellomstore kommuner for å få etablert større kommuneenheter. Nordre Land møter dette presset gjennom aktivt interkommunalt samarbeid.
- *Barnehage og skoleutvikling*
Kommunen har i dag i praksis full barnehage dekning, riktig nok med noen midlertidige løsninger. Mariringen barnehage utvides med en avdeling og det skal utredes behovet for flere permanente barnehageplasser innen Dokka barnehage.

Dokka ungdomsskole er rehabilitert, planer for rehabilitering av Dokka barneskole er under utarbeidelse.

- *Kultur, idrett, friluftsliv:*
Det kommunale kulturtilbudet omfatter kulturkontor (med bl.a. tilskudds formidling, arrangementer, kulturkalender og rådgiving innen allmennkultur og idrett/friluftsliv), kino, bibliotek, ungdomsklubb og kulturskole. I tillegg drifter eiendomsavdelingen Dokkahallen, Dokka stadion og Dokka svømmehall. Mulighetene for et allsidig friluftsliv er gode i Nordre Land, og flere enheter samarbeider om å forvalte disse til beste for innbyggere og tilreisende.
- *Omsorg, helse og rehabilitering:*
Tjenestene innenfor disse feltene står overfor store utfordringer i forhold til den kommende Samhandlingsreformen, hvor kommunen bl.a. får et langt større ansvar for behandling og oppfølging av tjenestemottakerne innefor disse områdene. Dette setter krav til samarbeid på tvers av fag og enheter både innad i kommunen, men også gjennom økt interkommunalt samarbeid. Dette setter krav til dataprogram og - teknologi som skal være med å sikre informasjonsflyt og kontinuitet mellom de ulike aktørene. Kommunens helsetjeneste samt andre oppfølgings- og hjelpetjenester ift barn, unge og voksne ligger i enheten Familie og Helse. Tjenestene ytes i et tett samarbeid med bruker og ofte med flere av avdelingene, med mål om at det blir iverksatt relevante og virksomme tiltak for den som har behov.
- *Kommuneøkonomi:*
Med unntak av 2006 har ikke kommunens handlingsrom vært på et anbefalt nivå de siste årene. Netto driftsresultat var i 2008 -2,3% og driftsnivået er for høyt i forhold til driftsinntektene. Frammover vil det være viktig å avstemme forholdet mellom vedtatt ambisjonsnivå og tilgangen av midler. Et generelt måtehold rundt investeringsnivået er også viktig. Et virkemiddel som har medvirket positivt de senere årene og som bør videreføres selv om rentenivået er lavt, vil være å forholde seg lojalt mot kommunestyrets vedtatte handlingsregel om maksimalt låneopptak på kr. 10 mill. Et låneopptak på 10 mill. medfører om lag kr. 0,5 mill i avdrag, og kr. 0,55 mill. i renter årlig. Rente- og avdragsutgifter er utgifter som må finansieres før enhetenes rammer fastsettes.

1.4 AREALFORVALTNING

- Arealforvaltningen har stort sett fulgt intensjonene i gjeldende kommuneplans arealdel
- Presset mot fulldyrka mark i forbindelse med spredt boligbygging har vært begrenset
- Igjengroing av kulturlandskapet er økende.
- Utbyggingspresset i vernskogen har vært økende

1.5 MILJØSTATUS

Biologisk mangfold

Kommunen har kartfestet det en kjenner til av hensynskrevende arter i kommunen og berørte grunneiere er varslet om forekomster. Det er i tillegg gitt anbefalinger om skjøtsel og bruk av arealer i områder hvor det forekommer sårbare og truede arter. Kartet oppdateres jevnlig.

- Vannkvalitet

Kommunens vassdrag har etter det vi kjenner til gjennomgående tilfredsstillende vannkvalitet, men Synna vassdraget, Etna og nedre del av Dokka vassdraget (nedstrøms Dokka sentrum) er forurensningstruet og bør overvåkes særskilt.

- **Klima**

Kommunen har nylig utarbeidet en klima og energiplan som bl.a. viser at kommunen er klimanøytral, men at vi har utfordringer med CO2 utslipp fra gjennomgangstrafikk og metan utslipp fra landbruket.

Kommunen er i front mht. utnyttelse av bioenergi fra skogbruket til oppvarming av offentlige bygninger og nye boligfelt.

1.6 VEIER OG SAMFERDSEL.

Rv 33 og Rv 250 gjennom kommunen har i hovedsak fått tilfredsstillende standard. Men det gjenstår noen parseller som danner flakehalser. Dette gjelder bla. strekningen Walhovd – Svingstad på rv. 250 og i området ved Høljarast på rv 33

Rv 34 sydover fra Fall er en flaskehals i vegforbindelsen mot Oslo. Dette har negativ virkning for transport til og fra næringsbedriftene i kommunen. Vegstandarder her virker også negativt for all annen trafikk mellom kommunen og Osloområdet.

Rv 245 er ei viktig transportåre for tømmer fra kommunen til treforedlingsindustrien. Vegens dårlige standard kombinert med tømmertransporten skaper en uholdbar trafiksikkerhetssituasjon for de som bor langs vegen.

Fylkesvegene i kommunen trenger betydelig opprusting og vedlikehold.

Det kommunale vegnettet har i løpet av de senere år stort sett blitt rustet opp til akseptabel standard.

Når det gjelder sikring av skoleveger og utbygging av gang og sykkelveger er det et stort behov.

Jernbanetransport har igjen fått økt interesse hos sentrale myndigheter. Valdresbanen fra Dokka til Eina vil dersom den blir opprustet kunne bli viktig for å avlaste vegnettet med tømmertransport og transport av annet gods.

Kollektivtransporttilbudet i og til og fra kommunen er på et akseptabelt nivå, men Landekspresen har for lang kjørtid til og fra Oslo.

2.0 UTFORDRINGER

Utfordringer i befolkningsutvikling og bosetting:

- Finne tiltak som kan dempe nedgangen i folketallet
- Øke andelen unge i befolkningen
- Stanse avfolkingen av grendene
- Beholde ”Levende bygder”
- Øke innbyggernes mulighet for positive opplevelser, selvrealisering og aktiv fritid
- Forebygge innaktivitet ved å legge til rette for, og oppfordre til, allsidig fysisk aktivitet

Utfordringer i næringsliv og sysselsetting:

- Etablere flere kompetansearbeidsplasser
- Opprettholde/øke sysselsettingen i et allsidig næringsliv
- Strukturendringene og lønnsomheten i jordbruket

- Legge forholdene til rette for tilleggsnæringer i landbruket
- Videreutvikle Storgata som et levende handelssentrum og sosial møteplass

Utfordringer i kommunesektorens virksomhet:

- Opprettholde kommunens servicenivå
- Tilpasse kommunens tjenestenivå til de langsiktige endringene i folketallet.
- Sikre at kommuneadministrasjonen har et tilfredsstillende antall fagpersonell med relevant kompetanse.
- Øke befolkningens kompetansenivå
 - Bevare og videreutvikle Dokka videregående skole
- Øke kommunens økonomiske handlingsrom

Utfordringer i arealforvaltningen:

- Redusere utbyggingspresset på sårbare områder
- Sikre større sammenhengende naturområder

Utfordringer i miljøvern og klima arbeidet

- For fortsatt å kunne være en CO2 nøytral kommune må vi øke aktiviteten innen skogkultur arbeidet.
- Øke bruken av tre som erstatning for andre og mere forurensende byggematerialer.
- Utvikle Dokkadeltaet nasjonale vårtmarkssenter
- Sikre vannkvaliteten i Synna, Etna og Dokka.

Utfordringer innen veier og samferdsel

- Utbedre rv 34
- Videre utbygging av gang og sykkelveg langs rv 33
- Kortere kjøretid på Landekspresen
- Gjenoppta tømmertransporten på Valdresbanen

3.0 GRUNNLAG OG RETNINGSLINJER FOR KOMMUNEPLANARBEIDET**SAMFUNNSUTVIKLING**

- Gjennomføre en ny trivselsundersøkele
- Gjennomføre grendeutviklingsprogrammet
- Fortsette stedsutviklingsprogrammet for Dokka
- Forsterke og videreutvikle et bredt kulturliv
- Økt tilrettelegging for fysisk aktivitet på alle nivåer og for alle aldersgrupper
- Øke kvaliteten på den universelle utformingen i det offentlige rom og i offentlige bygninger.
- Videreutvikle kvaliteten i skolen
- Forsterke helse og omsorgstjenestene
- Møte samhandlingsreformen i helsesektoren
- Drive en aktiv næringspolitikk

RETNINGSLINJER FOR LANGSIKTIG AREALBRUK

I hovedsak videreføre gjeldende kommuneplans arealdel med vekt på.

- Beholde ”den grønne linja” (større sammenhengende naturområder)
- Klargjøre områder for spredt boligbygging
- Sikre attraktive arealer til lek, mosjon, idrett, rekreasjon og andre kulturaktiviteter

- Styre utbygginga av fritidsbebyggelse med sikte på en kostnads effektiv utbygging og å redusere forurensingsfare og nedbygging av sårbare områder
- Sikre landbrukets produksjonsgrunnlag
- Tilrettelegge for tilstrekkelige bolig og næringsarealer i Dokka
- Sikre en riktig og fornuftig bruk av kommunens grusressurser.

MILJØUTFORDRINGER

- Legge til rette for økt bruk av bioenergi
- Stimulere til ivaretagelse av det biologiske mangfold og sikring av leveområder for sårbare og truede arter i kommunen.
- Kartlegge radonområdene i kommunen
- Kartlegge potensielle flom og rasutsatte områder
- Gjennomføre systematisk overvåkning av vannkvaliteten i Synna, Dokka og Etna

SEKTORENES PLANBEHOV

- **Skole og barnehage**
Grunnskolen og barnehagene har relativt nye kommunedelplaner. Behovet begrenser seg derfor til oppfølging og videreutvikling av planene.
- **Kultur idrett og friluftsliv**
Det bør vurderes om det er behov for en ”kulturplan” i tillegg til Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.
- **Omsorg, helse og rehabilitering**
Kommunedelplan for omsorg, helse og rehabilitering vil bli vedtatt i løpet av 2009. Denne planen dekker planbehovet i planperioden.
- **Arealforvaltning og teknisk infrastruktur**
Kommuneplanens arealdel skal rullers nå og kommunedelplan for Dokka vil bli behandlet i 2009. Disse planene vil dekke planbehovet i planperioden.
Det er behov for nye planer innen VA-sektoren. Dette planarbeidet er i oppstartfasen.
- **Kommuneøkonomi**
Planbehovet er dekket gjennom årlig rullering av handlingsplan og økonomiplan.

VEIER OG SAMFERDSEL

- Gjennom regionrådet og på annen måte øve politisk press på statlige og regionale myndigheter for en snarlig utbedring av Rv 34.
- Forhandle fram en snarlig utbygging av rv 250 Landmo – Jevnakerveien.
- Forhandle med Samferdselssjefen og Søndre Land kommune med sikte på å korte ned kjøretida for Landekspresen

NASJONALE OG REGIONALE MÅL OG RETNINGSLINJER SOM GIR FØRINGER FOR KOMMUNENS PLANLEGGING

- Fylkesplan for Oppland 2005-2008
- Regional gjennomføringsavtale for Gjøvikregionen 2009
- Regionalt planprogram
- Fylkesdelplan for lokalisering av varehandel i Oppland
- Fylkesdelplan for utvikling av sivil beredskap 2006-2009
- Jordvernstrategi for Oppland
- Strategisk plan for Gjøvikregionen 2009-2012
- Rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen
- St.meld. nr 26: Regjeringens miljøpolitikk og riktes miljøtilstand
- St.meld. nr 39: Friluftsliv
- Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet gjennom universell utforming
- Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging
- Nasjonal transportplan

4.0 PROGRAM FOR KOMMUNENS OVERORDNEDE PLANLEGGING

1. Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel oppdateres og rulleres i løpet av 2009 og planene samles i et dokument –*Kommuneplan for Nordre Land*-. Planleggingen skal ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig
2. Oppdatert kommuneplan 2010 – 2016 skal være styringsdokumentet for all annen kommunal planlegging
3. Kommunedelplanene for:
 - barnehage og grunnskole
 - helse omsorg og rehabilitering
 - strategisk næringsplan
 - for idrett og fysisk aktivitet
 - Dokka
 - vann og avløp
 skal følge kommuneplanen som oppdaterte vedlegg. Planene skal innen utgangen av 2011 gis konkrete målbare mål.
4. Arealdelen er en del av styringsdokumentet og vedlikeholdes sammen med dette. Kommunedelplanene for:
 - Synnfjell øst
 - Synnfjell syd
 - Aust Torpa åsen
 - Vassdragsplan for Etna
 - Kommunedelplan for grus
 Innarbeides i arealdelen

5.0 HANDLINGSPROGRAM

Det skal med bakgrunn i kommuneplanen utarbeides årlig handlingsprogram som skal inngå i Handlingsplan for Nordre Land.

Handlingsplanen består av målbare mål for virksomheten, handlingsprogram og økonomiplan. Handlingsplanen rulleres hvert år.

AVSLUTNING

Planstrategien for Nordre Land skal tas opp til vurdering av kommunestyret etter førstkommende kommunevalg og innen utgangen av 2012.

Liv Solveig Alfstad
Ordfører

Jarle Snekkestad
rådmann